

ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ПОГОДЖУЮ

Гарант освітньої програми

Ольга КОЗЛОВА

"02" вересня 2025 року

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. завідувача кафедри

Микола ІВАНІВ

Протокол засідання кафедри
рослинництва та агроінженерії ХДАЕУ
від «27» серпня 2025 року № 1

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ Основи наукових досліджень у плодоовочівництві та виноградарстві

Рівень вищої освіти – перший бакалаврський рівень

Освітня програма – Садівництво та виноградарство

Спеціальність – 203 Садівництво та виноградарство

Галузь знань – 20 Аграрні науки та продовольство

Кропивницький – 2025

1. Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни	Основи наукових досліджень у плодоовочівництві та виноградарстві
Факультет	Агрономічний
Назва кафедри	Рослинництва та агроінженерії
Викладач	Соколовська Ірина Миколаївна, кандидат сільськогосподарських наук, доцент доцент кафедри рослинництва та агроінженерії http://www.ksau.kherson.ua/agro/kafgenetyky.html
Контактна інформація	Херсонський державний аграрно-економічний університет, кафедра рослинництва та агроінженерії sokolovska_i@ksaeu.kherson.ua marketing-kiapv@ukr.net
Графік консультацій	Консультації на кафедрі відбуваються відповідно до затвердженого графіку проведення консультацій
Мова викладання	Українська

2. Анотація курсу

Анотація курсу	Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати специфічні проблеми та актуальні наукові завдання у дослідницько-інноваційній діяльності в сфері садівництва та виноградарства, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.
Інформаційний пакет дисципліни	http://dspace.ksau.kherson.ua:8888/course/management.php?categoryid=52

3. Мета та завдання курсу

Мета викладання дисципліни	Мета: здобути глибокі теоретичні знання та набути практичних навичок з розв'язування комплексних проблем дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та професійної практики. Системне розуміння наряду підготовки та володіння методами наукових досліджень в галузі садівництва та виноградарства.
Завдання вивчення дисципліни	Для набуття здобувачами глибоких знань і умінь передбачається активно використовувати результати останніх наукових досліджень, новітніх статистичних аналізів дослідів, реалізовувати отримані знання під час закладання дослідів та проведення досліджень в плодоовочівництві та виноградарстві

4. Програмні компетентності та результати навчання

Компетентності здобувача вищої освіти, сформовані в результаті вивчення курсу

Загальні	ЗК 3 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях ЗК 9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 12. Розуміння вимог до діяльності за спеціальністю, зумовлених забезпеченням сталого розвитку України
Спеціальні (фахові)	ФК 1. Здатність обирати та використовувати базові знання зі спеціалізованих підрозділів аграрної науки (плодівництво, овочівництво, виноградарство, ягідництво, грибівництво, рослинництво, землеробство, селекція та насінництво, агрохімія, ґрунтознавство, механізація, захист рослин. ФК 6. Здатність застосовувати методи статистичної обробки дослідних даних, пов'язаних з технологічними та селекційними процесами у плодівництві, овочівництві і виноградарстві. ФК 8. Здатність використовувати факти і досвід новітніх сучасних досягнень у садівництві і виноградарстві.
Програмні результати навчання (ПРН)	
ПРН	ПР 9. Аналізувати та інтегрувати знання із загальної та спеціальної професійної підготовки в обсязі, необхідному для спеціалізованої професійної роботи у галузі садівництва та виноградарства ПР 14. Планувати економічно вигідне виробництво плодовоовочевої продукції та винограду. ПР 16. Володіти знаннями і навичками, необхідними для вирішення виробничих завдань, пов'язаних з професійною діяльністю. ПР 18. Управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у конкретних виробничих і економічних умовах

5. Місце навчальної дисципліни у структурі освітньої програми

Рік викладання	2025-2026
Семестр	5
Курс	3
Обов'язкова компонента / Вибіркова компонента	Обов'язкова компонента (ОК 26)
Пререквізити	Генетика - Гербологія - Фітопатологія - Землеробство - Агрохімія - Фізіологія рослин з основами біохімії
Постреквізити	Помологія - Основи наукових досліджень в плодовоовочівництві і виноградарстві - Спеціальне плодівництво - Виробнича практика - Атестація

6. Обсяг курсу на поточний навчальний рік

Кількість кредитів / годин	4/120
Лекції	26
Практичні / Семінарські	28
Лабораторні	
Самостійна робота	66
Форма підсумкового	екзамен

7. Технічне та програмне забезпечення / обладнання

Технічне та програмне забезпечення	Платформи Zoom/ Classroom\Moodl
Обладнання	Наочні посібники, лабораторне обладнання, технічні засоби навчання

8. Політика курсу

Загальні вимоги	Здобувачі вищої освіти повинні планомірно та систематично засвоювати навчальний матеріал. Активно працювати під час практичних занять, брати участь в обговорення дискусійних питань та кейсів, повною мірою долучатись до активних форм навчання. Заохочується робота у наукових гуртках, підготовка тез доповідей та участь у конференціях, підготовка та публікація наукових статей, участь у конкурсах наукових робіт та інше.
Політика щодо дедлайнів і перескладання	Письмові роботи, надані з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (на 20% від 100 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин, згідно графіку перездач.
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. Процедура відпрацювання попущених занять з об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування). По можливості не запізнюватись на заняття. Дотримуватись безпеки. Завчасно ознайомлюватись з темою практичної роботи. Пропущенні заняття відпрацьовувати у встановлений викладачем час.
Політика щодо виконання завдань	Позитивно оцінюються відповідальність, старанність, креативність, фундаментальність. Під час підготовки до практичних занять виконання самостійної роботи необхідно спиратись на конспект лекцій та рекомендовану літературу. Водночас вітається використання інших джерел з альтернативними поглядами на ті чи інші питання задля формування продуктивної дискусії та різнобічного вивчення тем дисципліни
Академічна доброчесність	Роботи здобувачів є виключно оригінальним дослідженням чи міркуванням. Будь-яке списування або плагіат (використання, копіювання підготовлених завдань та/або розв'язання задач іншими здобувачами) тягне за собою анулювання зароблених балів. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час підсумкового контролю, виконання контрольних робіт заборонено. Списування під час контрольних, тестових робіт та протягом іспиту заборонено.

9. Структура курсу

Тиждень	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість				балів
			годин				
			лк	лаб.	сем. / пр.	СР	
Змістовна частина 1. Методологія наукових досліджень							
	Лекція 1	Наука та її роль у агрономії	2				
	Лекція 2	Методологія наукових досліджень	2				
	Лекція 3	Планування наукового експерименту	2				
	Лекція 4	Польові та лабораторні дослідження	2				
	Лекція 5	Обробка результатів досліджень	2				
	Лекція 6	Статистичні методи в агрономії	2				
	Лекція 7	Вимоги до наукових робіт	2				
	Практична робота №1	Формування теми наукового дослідження		2			6
	Практична робота №2	Постановка мети і завдань дослідження		2			6
	Практична робота №3	Планування експерименту		2			6
	Практична робота №4	Вибір методів дослідження		2			6
	Практична робота №5	Статистична обробка даних		4			6
	Самостійна робота	Наука і науковий метод				8	
	Самостійна робота	Етапи наукового дослідження				8	
	Самостійна робота	Методи польових досліджень				8	
	Самостійна робота	Лабораторні методи аналізу				8	
		Разом ЗЧ 1	14	12		32	30
Змістова частина 2. Організація досліджень у плодоовочівництві та виноградарстві							
	Лекція 8	Досліди у плодоовочівництві	2				
	Лекція 9	Дослідження у виноградарстві	2				
	Лекція 10	Облік і аналіз урожайності	2				
	Лекція 11	Оцінка якості продукції	2				
	Лекція 12	Інтерпретація результатів досліджень	2				
	Лекція 13	Оформлення наукових результатів	2				
	Практична робота №6	Закладка польового дослідження		4			6
	Практична робота №7	Методика обліку врожайності		4			6
	Практична робота №8	Аналіз експериментальних даних		4			6
	Практична робота №9	Оцінка якості продукції		2			6
	Практична робота №10	Оформлення результатів дослідження		2			6

	СР	Планування агрономічного експерименту				8	
	СР	Методи оцінки врожайності				8	
	СР	Якість плодоовочевої продукції				6	
	СР	Дослідження сортів винограду				6	
	СР	Інтерпретація результатів				6	
Разом ЗЧ 2			12	16		34	30
Підсумковий контроль, екзамен							40
Разом за курс, 120 годин			26	28		66	100

10. Форми і методи навчання

Лекція	Словесні методи навчання: пояснення (інформаційно-повідомлювальне, інструктивне-практичне, пояснювальне-спонукальне, система зображально-виражальних засобів. Словесний метод (лекція - вступна, тематична, оглядова, підсумкова). Проведення лекційних занять включає: викладення теоретичного матеріалу, оглядові лекції з використанням наочного матеріалу, опорного конспекту, лекції візуалізації з використанням технологій викладання на платформі Zoom.
Практичні /Семінарські	Презентації, демонстрація, обговорення, аналіз конкретних ситуацій, дискусія, бесіди, дебати, кейс-методи.

11. Система контролю та оцінювання

Поточний контроль
<p>Конкретно визначаються методи поточного контролю: усний контроль (опитування, бесіда, доповідь, повідомлення тощо); письмовий контроль (контрольна робота, твір, реферат, виклад матеріалу на задану тему в письмовій формі тощо); комбінований контроль; презентація самостійної роботи студента; практичний контроль (під час практичних робіт, на практикумах, під час усіх видів практики); спостереження як метод контролю; тестовий контроль; графічний контроль; програмований контроль; лабораторний контроль; проблемні ситуації тощо.</p> <p>Вимоги та методи до поточного контролю.</p> <p>Наприклад: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, звіт, реферат, есе, презентація тощо. Оцінювання знань здобувачів на основі поточного контролю відбувається: а) способом перевірки систематичності та активності роботи здобувача над вивченням програмного матеріалу курсу протягом семестру; б) способом виконання завдань самостійної роботи здобувача.</p>
Підсумковий контроль
<p>Формою підсумкового контролю є екзамен, що виставляється на основі результатів поточного контролю та виконання завдань самостійної роботи. Мінімальна кількість балів, за якою студент отримує залік - 60 балів.</p> <p>Передбачити порядок проведення іспиту</p> <p>Формою може бути екзамен, комплексний екзамен, екзамен у формі тестування (тестування на паперовому носії із ручною перевіркою, тестування з використанням комп'ютерної техніки), комплексне тестування тощо. Основні вимоги до контролю знань наведені у Положенні про оцінювання знань здобувачів ВО ХДАЕУ.</p> <p>Наприклад: форма проведення екзамену - письмова-усна. Види запитань з відкритими відповідями.</p> <p>Загальна підсумкова оцінка з навчальної дисципліни складається із суми балів за поточну успішність (не більше 60 балів) та екзамен (не більше 40 балів).</p>

Розподіл балів з дисципліни плодівництво (екзамен)

Поточне оцінювання і контроль змістових частин (бали)		Екзамен	Підсумкова оцінка (екзамен)
Змістова частина 1	Змістова частина 2		
Мах 30	Мах 30	Мах 40	Мах 100

12. Шкала оцінювання

Шкала рейтингу ХДАЕУ	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
90-100	A	Відмінно	зараховано
82-89	B	Добре	
74-81	C		
64-73	D	Задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	Незадовільно	не зараховано
1-34	F	Незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням курсу)	

13. Рекомендована література та інформаційні ресурси

Основна література	<ol style="list-style-type: none"> 1. Основи наукових досліджень в агрономії: Підручник. В.О. Єщенко, П.Г. 2. Копитко, П.В. Костогриз, В.П. Опришко, За ред. В.О. Єщенка. Вінниця: ПП «ТД «Едельвейс і К»», 2014. 332с. 3. Бублик М.О. Методологічні та технологічні основи підвищення продуктивності 5. сучасного садівництва. К.: Нора-Друк, 2005. 288 с. 4. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень: Навчальний посібник. К.: Кондор, 2003. 192 с. 5. Шейко В. М., Кушнарєнко Н. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: Підручник. - 4-те вид., випр. і доп. К.: Знання, 2004. 307 с. 6. Комп'ютерні методи в сільськогосподарському виробництві та біології: Навчальний посібник / О. М. Царенко, Ю. А. Злобін, В. Г. Скляр, С. М. Панченко. - Суми: Університетська книга, 2000. 203 с. 7. Кондратенко П.В., Бублик М.О. Методи проведення польових досліджень з плодовими культурами. К.: Аграрна наука. 1996. 95 с
Додаткова	<ol style="list-style-type: none"> 1. Лопотко О. В. Математичні методи в розрахунках на ЕОМ. Навчальний посібник. Львів: «Магнолія 2006», 2007. С. 104-111. 2. Гринник І.В., Бублик М.О. Актуальні дослідження і розробки Інституту садівництва НААН та його мережі. Колектив авторів. К. 2016. 178 с. 3. Бушанський В. Плагіатори начувайтесь!. Науковий світ. №11. 2006. С. 6-7 4. Полуніна О. В., Майборода В. П., Селєзньов А. Є. Оцінка методів визначення площі листя саджанців яблуні. Вісник Уманського національного університету садівництва. 2018. № 2. С. 80-83. DOI: http://dx.doi.org/10.31395/2310-0478-2018-21-83-87 5. Яковенко Р.В., Заморський В.В. Патент на корисну модель №127672 Україна МПК А01G 7/06. Спосіб прискорення морфогенезу плодів утворень за рахунок позакореневого підживлення / Яковенко Р.В., Заморський В.В.; Заявл. 27.04.2018;Опубл. 10.08.2018, Бюл. №15. 4 с. 6. Копитко П.Г., Яковенко Р.В., Петришина І.П. Патент на корисну модель №139762Україна МПК А01С 21/00 Спосіб
Інформаційні ресурси	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ярмолюк С. М. Написання наукової статті. Ukrainica Bioorganica Acta. 2006. №1. С. 66./Інтернет ресурс: http://www.bioorganica.org.ua/UBAdenovo/pubs_4_2_06/Nauk_proces/Nauk_proces_Yarmoluk.pdf 2. https://journal.udau.edu.ua/ 3. https://visnyk-unaus.udau.edu.ua/ 4. http://sad-institut.com.ua/ 5. https://sops.gov.ua/ 6. https://www.tairov.org.ua/10. 7. Агробізнес сьогодні. http://agro-business.com.ua/agro.html 8. Agro times https://agrotimes.ua/magazines/ 9. Дім сад город http://www.dimsadgorod.com/ 10. Agro Mage https://agromage.com/ 11. Український інститут експертизи сортів рослин. http://sops.gov.ua/reestr-sortiv-roslin

